

УДК 327.7(71+477)

<https://doi.org/10.46869/2707-6776-2025-32-4>

Лакішук Д.М.

<https://orcid.org/0000-0003-3804-9806>

ПОЗИЦІЯ КАНАДИ ЩОДО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

У статті досліджується позиція Канади щодо російсько-української війни з 2014 р. З початком російсько-української війни, а саме анексією Криму у 2014 р. та бойових дій на Донбасі Канада зайняла чітку і послідовну позицію: вона не визнала та ніколи не визнає незаконну анексію Криму Російською Федерацією. Така позиція високопосадових осіб Канади дає однозначну ствердну відповідь щодо беззаперечної підтримки цієї державою України з моменту незаконної анексії та окупації її території.

Власне допомога Україні Канадою здійснюється водночас у військовому, економічному, дипломатичному, гуманітарному напрямках. Так, після анексії Криму Росією у 2014 р. Канада запровадила санкції проти багатьох осіб та організацій, причетних до порушення територіальної цілісності України; розпочато операцію UNIFIER у 2015 р. на запит української сторони – місію з тренування та підвищення можливостей Збройних сил України та інших сил безпеки (є частиною багатонаціональної спільної місії разом з іншими державами); виділення збройними силами Канади Україні нелетального обладнання: касок, бронезилетів, захисних окулярів, наметів, спальних мішків, медичних комплектів тощо; надання Канадою фінансової допомоги, грантів у різних державних сферах: підтримка реформ, допомога в енергетичному секторі, підтримка населення, яке постраждало внаслідок бойових дій на сході України.

Одними з найважливіших пунктів підтримки Канадою України є військова та оборонна допомога, адже з 2022 р. держава виділила понад 4 млрд канадських доларів на постачання, зокрема, танків Leopard 2, гаубиць M777, бронетехніки, засобів ППО (наприклад NASAMS), протитанкової зброї, боєприпасів, обладнання для дронів, зимового одягу тощо. Водночас відбуваються тренування українських військовослужбовців (операція UNIFIER) – навчено більш ніж 40 тис. осіб (з 2015 до 2024 рр.)

Надзвичайно вагомою є гуманітарна допомога Канади Україні, зокрема виділення сотень мільйонів канадських доларів на забезпечення медичних послуг, притулків, води, санітарії, захисту цивільного населення України, а також її міграційна політика щодо українських біженців в період російсько-української війни – Канада відкрила кордони, створила ефективні системи соціальної підтримки, доступність мовних курсів, допомога з подальшим працевлаштуванням, фінансова підтримка біженців тощо

Отже, позиція Канади щодо російсько-української війни є чіткою та незмінною з 2014 р. – це всебічна підтримка України (політична, економічна військова, гуманітарна) та засудження агресії РФ з усіма можливими наслідками.

Ключові слова: Канада, Україна, російсько-українська війна, допомога Канади Україні, діаспора.

Російсько-українська війна, яка розпочалась у 2014 р., а через 8 років переросла у повномасштабне вторгнення РФ на територію України, повністю змінила безпекову карту не лише Європи і трансатлантичного регіону. Світова безпекова трансформація почала різко набирати обертів після 2022 р.,

залучаючи у вир країни, їх ресурси та можливості. Історично склалось таким чином, що для Канади Україна завжди була більше, аніж просто держава на сході Європи, так само як і Канада для України не лише далека держава за океаном. Для Канади Україна є пріоритетом, адже безпека України безпосередньо впливає на її геостратегічну економічну ситуацію: безпека України – це безпека Європи [1].

Метою статті є дослідження позиції Канади щодо російсько-української війни з 2014 р.

Велика кількість дослідників займаються вивченням питання російсько-української війни загалом – її причин, методів ведення, впливу на безпекову ситуацію у світі тощо. Зокрема серед українських авторів можна виділити праці В. Головченка та М. Дорошка [2], В. Горбуліна [3], Є. Магди [4].

Щодо авторів, які безпосередньо вивчали проблематику канадсько-українських відносин протягом російсько-української війни варто виокремити В. Балюка [5], Є. Валяренка [6], О. Сухобокову [7].

Фактологічна ж база дослідження найкраще представлена через офіційні сайти канадських та українських урядових органів, звіти організацій, дані соціологічних досліджень, інтерв'ю з істеблшментом тощо.

З початком російсько-української війни, а саме анексією Криму у 2014 р. та бойових дій на Донбасі Канада зайняла чітку і послідовну позицію: вона не визнала та ніколи не визнає незаконну анексію Криму Російською Федерацією, а також відкрито заявила про порушення міжнародного права, зокрема Статуту ООН, Гельсінкського заключного акту та Будапештського меморандуму й підтримує територіальну цілісність і суверенітет України в межах міжнародно визнаних кордонів, включно з Кримом. У зв'язку з агресією Канада запровадила санкції проти Росії, зокрема проти російських чиновників, причетних до анексії, компаній, які діють у АПК, секторів економіки, пов'язаних із військовою або енергетичною сферою в Криму й постійно оновлювала санкційні списки у відповідь на нові порушення прав людини на півострові чи спроби РФ легітимізувати анексію.

У 2020 р. міністр закордонних справ Канади Ф.-Ф. Шампань зазначив, що Канада постійно нагадує світові про незаконність анексії Криму й допомагатиме Україні у створенні переговорного майданчика для вирішення даного питання [8]. Заява наступного міністра закордонних справ Канади М. Гарно у 2021 р. підтверджує висловлювання попередника щодо незаконної анексії Криму Росією й наголошує на безкомпромісній підтримці Канадою суверенітету та територіальної цілісності України, яка продовжує невпинно боротися за свої основоположні права та свободи [9]. Того ж року Канада підтримала ініційований Україною міжнародний координаційний механізм – Кримська платформа – для повернення питання Криму до порядку денного, захисту прав людини в Криму та сприяння деокупації півострова, зміцнення

європейської та глобальної безпеки і направила делегацію на її установчий саміт [10].

У 2022 р. прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо під час саміту Кримської платформи нагадав світові, що в межах міжнародно визнаних кордонів України є Крим: «Крим є частиною України, а не частиною Росії» [11]. У 2023 р. після проведення РФ незаконних виборів на окупованих територіях України Д. Трюдо заявив: «...Володимир Путін спробував провести так звані вибори на окупованих українських територіях – цинічна спроба легітимізувати військове завоювання під виглядом демократії. Але українців не обдурити, як і нас. Канада не визнає і ніколи не визнає результатів цих фіктивних виборів чи спроби незаконної анексії України Росією» [12], а на 10-ту річницю незаконної окупації українських територій нагадав ще раз: «Десять років тому Володимир Путін наказав своїм військам ввести їх в Україну, вільну та суверенну країну. Шляхом жорстокої та незаконної кампанії він спробував анексувати Кримський півострів... Територія України залишиться українською, і ми будемо з українцями стільки, скільки потрібно» [13].

Такі заяви високопосадових осіб Канади дають однозначну ствердну відповідь щодо беззаперечної підтримки цією державою України з моменту незаконної анексії та окупації її територій. Власне допомога Україні Канадою здійснюється водночас у військовому, економічному, дипломатичному, гуманітарному напрямках. Так, після анексії Криму Росією у 2014 р. Канада запровадила санкції проти багатьох осіб та організацій, причетних до порушення територіальної цілісності України [14]; розпочато операцію UNIFIER у 2015 р. на запит української сторони – місію з тренування та підвищення можливостей Збройних сил України та інших сил безпеки (є частиною багатонаціональної спільної місії разом з іншими державами) [15]; виділення збройними силами Канади Україні нелетального обладнання: касок, бронежилетів, захисних окулярів, наметів, спальних мішків, медичних комплектів тощо [16]; надання Канадою фінансової допомоги, грантів у різних державних сферах: підтримка реформ, допомога в енергетичному секторі, підтримка населення, яке постраждало внаслідок бойових дій на сході України тощо.

Після повномасштабного вторгнення РФ в Україну у лютому 2022 р. спостерігається значне збільшення допомоги з боку Канади на всіх основних напрямках. Так, у межах фінансової підтримки країна виділила понад 12,4 млрд канадських доларів, включно з кредитами, гарантіями, прямими внесками до державного бюджету (частково це відбувається через використання механізму МВФ). Також Канада долучилася до ініціативи G7 (механізм кредитування ERA країн G7) – це програма на суму 50 млрд доларів США, яка надає Україні значне кредитне фінансування, кошти якого мають бути повернуті за рахунок надходжень від іммобілізованих російських суверенних активів. Кредити призначені для забезпечення макроекономічної стабільності України,

підтримки її бюджетних витрат та допомоги у відновленні критично важливої інфраструктури, пошкодженої війною. Такий фінансовий механізм продемонстрував, що Росія повинна компенсувати витрати на руйнування, які вона спричинила [17].

Одними з найважливіших пунктів підтримки Канадою України є військова та оборонна допомога, адже з 2022 р. держава виділила понад 4 млрд канадських доларів на постачання, зокрема, танків Leopard 2, гаубиць M777, бронетехніки, засобів ППО (наприклад NASAMS), протитанкової зброї, боєприпасів, обладнання для дронів, зимового одягу тощо. Водночас відбуваються тренування українських військовослужбовців (вищезазначена операція UNIFIER) – навчено більш ніж 40 тис. осіб (з 2015 до 2024 рр.) [18].

Надзвичайно вагомою є гуманітарна допомога Канади Україні, зокрема виділення сотень мільйонів канадських доларів на забезпечення медичних послуг, притулків, води, санітарії, захисту цивільного населення України, а також її міграційна політика щодо українських біженців в період російсько-української війни – Канада відкрила кордони, створила ефективні системи соціальної підтримки, доступність мовних курсів, допомога з подальшим працевлаштуванням, фінансова підтримка біженців тощо [19].

Якщо спиратись на офіційні джерела уряду Канади та публічні звіти, оприлюднені державою в період з 2014 р. по перше півріччя 2025 р., можна орієнтовно підрахувати суму допомоги наданої Канадою Україні – понад 13 млрд канадських доларів, з якої фінансова підтримка склала понад 7 млрд, військова – понад 4,5 млрд, гуманітарна – близько 1,5 млрд [20].

З абсолютною впевненістю можна констатувати, що Канада докладає вагомих зусиль з надання підтримки Україні не лише у вищезазначених аспектах, а й використовуючи свій голос на міжнародній арені, зокрема в роботі ООН. Так, Канада є одним із співавторів резолюції Генеральної Асамблеї ООН про територіальну цілісність України № 68/262 (ухвалена 27.03.2014 р.), яка не дає можливості трактувати Крим інакше, аніж як територію України, а також заявляє про невизнання кримського «референдуму». «За» відповідну резолюцію проголосувало 100 країн-членів ООН, «проти» – 11, «утримались» – 58 [21].

Також Канада виступила співавтором Резолюції Генеральної Асамблеї ООН «Стан з правами людини у Автономній Республіці Крим та місті Севастополь (Україна)» № 71/205 (ухвалена 19.12.2016 р.), у якій засуджуються серйозні порушення і зловживання щодо жителів Криму, а також закликають Росію дотримуватися своїх зобов'язань відповідно до міжнародного права і вимагають негайного звільнення українських громадян.

Оновлена резолюція була ухвалена 19.12.2017 р., додатково 22.12.2018 р. було ухвалено резолюцію A/C.3/73/L.48 «Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополь, Україна» та 18.11.2020 р. її оновлений текст [22]. 15 грудня 2022 р., з урахуванням умов, що склалися з початком широкомасштабного російського вторгнення в Україну, була

прийнята оновлена резолюція щодо порушення прав людини в АР Крим та Севастополі, одним з ініціаторів якої виступала Канада [23].

2 березня 2022 р. на одинадцятій спеціальній сесії ООН 96 держав-членів, серед яких була Канада, виступили співавторами резолюції ES-11/1, у якій містилась вимога повного виведення російських військ з території України і скасування рішення про визнання самопроголошених Донецької та Луганської народних республік. Протягом року були представлені ще 6 резолюцій одинадцятій надзвичайній сесії щодо ситуації в Україні із вимогами виведення військ РФ з її території, припинення бойових дій та обміну полоненими (остання 23.02.2023 р. опирається на «Формулу миру», план із завершення повномасштабного вторгнення РФ в Україну, представлену президентом України В. Зеленським восени 2022 р.) [24].

Важливою для України була підтримка Канади під час ювілейної 80-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН, яка почала свою роботу на початку вересня 2025 р. Разом з Україною, Канада організувала та співголовила на лідерському саміті Міжнародної коаліції за повернення українських дітей. На саміті, який зібрав понад 60 держав та міжнародних організацій, президент України В. Зеленський та прем'єр-міністр Канади М. Карні підкреслили важливість повернення викрадених дітей та закликали до рішучих спільних дій для їхньої реабілітації та реінтеграції. Це свідчить про активну участь Канади у вирішенні міжнародних питань, що стосуються України, та її прихильність до підтримки українського суверенітету та відновлення справедливості [25].

Дипломатичні зусилля Канади не поступаються практичному виміру її допомоги Україні, яка також відбувається й в структурних межах ООН, а саме через протидію кіберзлочинності за підтримки Управління ООН з наркотиків і злочинності (UNODC), для зміцнення кібербезпеки України. Такий захист надано Україні групою держав у межах Талліннського механізму (грудень 2023 р.) – ініціатива для посилення кіберпідтримки з боку країн-донорів України в цивільній сфері. Такими країнами-донорами виступають Естонія, Нідерланди, Канада, Польща, Франція, Швеція, Німеччина, Данія, США та Велика Британія. Членами-спостерігачами Талліннського механізму є НАТО та Європейський Союз. До механізму також залучені естонський координатор у Києві, польський підрозділ підтримки у Варшаві та координаційна група, яка об'єднує представників України та всіх донорів. Механізм відкритий для нових учасників. Талліннський механізм працює паралельно з ІТ-коаліцією, яка займається українськими військовими кіберпитаннями. За рік роботи держав в межах Талліннського механізму на кіберпідтримку України було зібрано 200 млн євро, що значно посилює захисний потенціал воюючої держави в гібридній війні проти РФ [26].

Водночас Канада є учасником одного з найважливіших форматів міжнародної військової допомоги Україні, а саме «Рамштайну» (Контактна група з оборони України / Ukraine Defense Contact Group – UDCG), для стійкого

протистояння російській агресії, й бере активну участь у засіданнях цієї групи з самого початку її створення у квітні 2022 р. (до неї входять понад 50 учасників країн-членів НАТО та інші партнери). У зустрічах групи, які зазвичай проходять у штаб-квартирі НАТО або онлайн, регулярно бере участь Міністр національної оборони Канади. За три роки роботи коаліції державами було виділено 145 млрд доларів США на військову допомогу Україні, що суттєво впливає на перебіг бойових дій на лінії фронту, стримуючи та витісняючи агресора.

Участь Канади в межах «Рамштайну» включає такі елементи як надання військової техніки та озброєння Україні (зокрема Leopard 2, бронетехніка, боєприпаси); навчання українських військових; фінансову допомогу та підтримку з логістикою. Зокрема, на 25 засіданні UDCG у січні 2025 р. міністр оборони Канади Б. Блер оголосив про виділення 440 млн канадських доларів на військову допомогу Україні, а саме 200 млн спрямовувались на ініціативу Чехії із закупівлі та доставки великокаліберних боєприпасів для України, 50 млн йшли на закупівлю боєприпасів різних калібрів через канадську оборонну промисловість, 100 млн виділялись на підтримку виробництва дронів у вітчизняній українській оборонній промисловості («данська модель»¹), 30 млн йшло на зимове спорядження (спальні мішки, термобілизна, зимове взуття), а 64 млн на високо роздільні безпілотні камери для дронів [27].

У 2024 р. Канада виділила до 389 млн канадських доларів на підтримку підготовки пілотів F-16 для України через Авіаційну коаліцію (Air Force Sarability Coalition), яку було створено у 2023 р. для передачі багатоцільових винищувачів західного зразка для України (з 2022 р.). А також в межах цього пакету Канада взяла на себе лідерство в частині FLIT (Fighter Lead-in Training) – навчання українських пілотів у Канаді чи під канадським керівництвом.

Загалом Канада є учасником кількох «коаліцій спроможностей» (sarability coalitions) у межах UDCG, зокрема: бронетанкової техніки, протиракетної оборони, авіаційної, дронавої, та IT-коаліції (кібер). Така залученість Канади в механізми допомоги держав Україні дає повне право вважати її однією з найактивніших країн, що підтримують Україну у її війні з РФ.

Важливим стратегічним документом підписаним 24 лютого 2024 р. стала Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою (Canada-Ukraine Strategic Security Partnership – CUSSP), яка передбачає суттєве посилення двостороннього співробітництва в обороні й безпеці, та інших сферах. Ця Угода виходить за межі разової допомоги чи періодичних поставчань зброї – вона формалізує обов'язки обох сторін до співпраці з широким

¹ Данія – перша країна, яка інвестувала в українську оборонну промисловість. Вичерпавши запаси зброї, які можна передати для ЗСУ, Данія стала напряму фінансувати виробництво військової техніки в Україні. Цей формат співпраці отримав назву «данська модель» (Що таке «данська модель» і чим вона вигідна Україні? *NAKO*. 27 листопада, 2024. URL: <https://nako.org.ua/news/shho-take-danska-model-i-cim-vona-vigidna-ukrayini>)

спектром можливостей: оборона, кібербезпека, обмін інформацією, виробництво техніки, реформи, інтеграція з НАТО та ЄС. У документі передбачена підтримка України «у випадку нової військової агресії» з боку Росії, а також механізми взаємодії у надзвичайних ситуаціях. Угода розрахована на тривалий термін, з чіткими механізмами змін та завершення, а також з умовою, що статус може змінитися, якщо Україна стане членом НАТО. Це дещо більше, ніж багато інших допоміжних угод, які часто не мають таких чітких строків чи умов [28].

Так, вона має чіткий строк завершення, а саме 24 лютого 2034 р., під час її дії передбачений комплексний перегляд через три роки після підписання, з можливістю внесення змін, а також регулярні перегляди надалі за потребою. Будь яка з країн-учасниць може припинити дію угоди шляхом письмового повідомлення іншої сторони; після отримання такого повідомлення угода припиняється через шість місяців. Якщо ж Україна стане членом НАТО ще до завершення строку дії угоди, сторони разом вирішать, що робити з нею далі – можливо зміниться статус, механізм виконання, чи припиниться взагалі, або буде адаптуватися до нових умов.

Додатково, в грудні 2024 р. Канада та Україна підписали Угоду про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом. Це важливий документ, адже завдяки ньому полегшується обмін чутливою інформацією в межах CUSPP [29].

А у серпні 2025 р. був підписаний План дій з реалізації Угоди CUSPP, у якому було деталізовано ключові напрями роботи: військове навчання, розвідка, кібербезпека, боротьба з гібридними загрозами [30].

Власне Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою стала вагомим кроком у тому, щоб Канада вийшла за межі суто донорської країни і стала довгостроковим стратегічним партнером з чітким набором зобов'язань. 10-річний термін її дії забезпечує стабільність і прогнозованість а механізм перегляду дає змогу адаптуватись до зміни умов (війська, оборонні технології, зовнішня ситуація тощо).

Зазначимо, що Канада з початку війни Росії проти України відстоює право останньої самостійно обирати власний шлях безпеки, відповідно до цієї константи Канада налаштовує свою допомогу таким чином, щоб сприяти підготовці України до майбутнього членства її в НАТО та ЄС. Природньо, що для того, щоб стати членом Альянсу країні необхідно відповідати певним критеріям виконати відповідні умови для цього. Тому Канада беззаперечно підтримує вступ України до НАТО «як тільки умови цьому дозволять» й підкреслює, що Україна повинна продовжувати реформи, зміцнювати інститути, держава має рухатись у напрямку високих стандартів у сфері демократичності, верховенства права, боротьби з корупцією тощо – як передумови як для вступу до НАТО, так і до ЄС [31].

У зв'язку з цим, Канада надає допомогу Україні, зокрема з технічно-економічними реформами, які є критичними для вступу в ЄС. Також, Канада

підтримує модернізовану Угоду про вільну торгівлю та полегшення торгових бар'єрів для України, що сприятиме її економічній інтеграції та зближенню з європейськими стандартами [32].

Під час офіційного візиту прем'єр-міністра Канади М. Карні до Києва 24 серпня 2025 р. обидві держави підтвердили спільне зобов'язання щодо продовження реформ, необхідних для «повної інтеграції» України в НАТО та ЄС, а також посилення військової та технічної допомоги, зокрема підготовки ЗСУ відповідно до стандартів НАТО, підвищення уваги до безпеки, оборони та економічної стійкості України як частини євроатлантичного напрямку. М. Карні наголосив, що Україна має продовжувати реформи – зокрема щодо верховенства права, демократичних інституцій, антикорупційні тощо – як необхідну частину шляху до інтеграції до НАТО та ЄС. Натомість прем'єр-міністр зазначив, що будь-який мирний процес у нинішній війні має включати в себе надійні безпекові гарантії для України, як частину комплексного підходу: військова допомога + політичні гарантії + реформи [33].

За декілька днів до візиту М. Карні до України в Гельсінкі міністри закордонних справ країн Півночі та Канада в письмовій заяві окреслили такі тези щодо інтеграційних прагнень України до європейських та євроатлантичних структур: 1. Росія не має права вето щодо вибору Україною шляху до ЄС чи НАТО; 2. Підтримка для України повинна бути сильна і скоординована, зокрема військова допомога, допоки триває агресія [34].

Війна в Україні, а особливо її ескалація у 2022 р., поставила на світовий порядок денний питання міжнародної безпеки та змін у геополітичній ситуації, натомість активність переговорного процесу щодо її завершення з кожним роком зростала, залучаючи все більше акторів до вирішення цієї конфронтації. До третьої річниці повномасштабного вторгнення Росії до України прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо зробив заяву, в якій наголосив на тому, що Україна має бути включена до будь-яких переговорів щодо завершення війни [35]. Така вагома позиція підкреслює, що мирна угода має бути не «про Україну», а за участі самої України, щоб гарантувати її інтереси і територіальну цілісність. На додаток Д. Трюдо оголосив про санкції проти «тіньового флоту» Росії, про заборону експорту деяких технологій, переслідування осіб/структур, що підтримують війну; залучення коштів із заморожених російських активів для допомоги Україні [36]. Це продемонструвало, що Канада не припиняє активно використовувати інструменти санкцій та міжнародної фінансової політики, щоб тиснути на РФ і підтримувати Україну.

Наступник Д. Трюдо М. Карні під час його візиту до Києва у серпні 2025 р. у спільному комюніке Канади з Україною підтвердив, що обидві країни домовились про щорічні консультації між їх міністрами оборони й закордонних справ, співробітництво в сфері виробництва оборонних матеріалів, а також підкреслив, що мир має базуватися на принципах міжнародного права, суверенітету, і що кордони не можуть бути змінені силою.

Канада також підтримує нові ініціативи щодо військових гарантій для України, зокрема в межах Коаліції охочих («Coalition of the Willing» – коаліція з 33 країн, які пообіцяли посилити підтримку України проти російської агресії, виходячи за межі підтримки, яку надає Контактна група з питань оборони України, пообіцявши також бути частиною миротворчих сил, розгорнутих на території України, або шляхом надання військ, або іншим чином). Це означає, що Канада не просто надає допомогу, але готова займатися формуванням механізму повоєнної безпеки, щоб подібне не повторювалося в майбутньому [33].

Така позиція корелюється із баченням міністрів закордонних справ G7 (у якій Канада розпочала річне головування на початку 2025 р.), які у своїй спільній заяві під час Мюнхенської безпекової конференції (лютий 2025 р.) підкреслили, що війна Росії в Україні є спустошливою, нищівною (“devastating war”), є порушенням міжнародного права, і що потрібно розробити дійсно надійні гарантії безпеки (“robust security guarantees”), щоб така війна більше не була можливою [37].

Початок головування Канади у G7 мав достатньо обнадійливий характер, зважаючи на власне бачення держави щодо російсько-української війни. Але варто пам'ятати, що держави в групі мають узгоджувати позиції щодо того чи іншого питання і не завжди це може вдаватися. Так, на саміті G7 влітку 2025 р. Канада відмовилася від спільної заяви щодо України через позицію США, хоча лідери групи наголошували на необхідності максимального тиску на Росію, аби змусити її розпочати серйозні мирні переговори [38].

Позиція Канади справді частково узгоджується із політикою США, проте ця залежність має здебільшого координаційний характер, адже держави є стратегічними партнерами в межах НАТО і G7, тому їхня політика щодо України нерідко узгоджується для єдності Заходу. Також Канада має тісно інтегровану економіку з США – понад 70% канадського експорту йде саме туди, а це значить, що Канада змушена враховувати економічний контекст США при ухваленні великих зовнішньополітичних рішень, зокрема щодо військової допомоги Україні. Водночас частина озброєння, яке Канада постачає Україні, виробляється у співпраці або з дозволу американських компаній – без цієї співпраці реалізація поставок була б складнішою й у військових питаннях Канада спирається на розвідувальні дані та стратегічні рішення, що формуються спільно з Вашингтоном. Це пояснює досить сильну партнерську залежність Канади від США: США задають стратегічний тон, а Канада – підтримує, підсилює й додає власні ініціативи.

Загалом політичні сили Канади мають достатньо єдину позицію щодо війни в Україні, що можна помітити через заяви прем'єр-міністрів, урядовців та депутатів. Одним з таких наочних прикладів може слугувати ухвалення спеціальної резолюції Палатою громад парламенту Канади до 1000 дня повномасштабної війни в Україні, яку підтримали одностайно. У документі

засудили російську агресію і наголосили, що Україна знаходиться на передовій вільного світу. Депутати закликали уряд Канади продовжувати надавати значну військову та гуманітарну підтримку Україні з метою досягнення всебічного, справедливого та міцного миру і заборонити у Канаді усі форми російських державних ЗМІ. Резолюція закликає докласти всіх можливих зусиль для забезпечення повернення українських військовополонених, незаконно утримуваних цивільних осіб і українських дітей, примусово депортованих до Росії (лідерство Канади за цим пунктом «Формули миру») [39].

Водночас опозиційні партії або менш популярні партійні групи Канади можуть час від часу критикувати обсяги витрат або спосіб, у який Канада підтримує Україну, або дискутувати про те, щоб держава більше уваги приділяла національній безпеці та власним потребам. Але ця критика існує здебільшого в межах парламентських дебатів й не змінює загального курсу країни щодо України. Наприклад, Народна партія Канади (People's Party of Canada) виступає проти участі Канади у військових конфліктах, від яких країна не отримує прямої вигоди. Тобто партія не «проти України» у сенсі визнання суверенітету чи засудження агресії – її члени визнають, що вторгнення є неправомірним – але виступає проти активної військової та фінансової участі Канади в конфлікті, якщо це не має для Канади конкретної стратегічної вигоди. Партія виступає за скорочення допомоги, уникнення зайвих витрат, дистанціювання від альянсів чи дій, які вона вважає за «зобов'язання», що можуть не виправдати себе [40].

Через такі політичні дебати, відповідністю балансу між військовою підтримкою та економічними/бюджетними обмеженнями – уряд Канади час від часу змушений пояснювати свої рішення в контексті бюджету, інфляції, тягаря допомоги, щоб відповідати громадським очікуванням.

Примітно, що візія на події в Україні канадського істеблішменту корелює із загальною думкою громадян Канади. Зокрема, у Канаді проводилось кілька соціологічних опитувань щодо російсько-української війни після повномасштабного вторгнення, думок про залученість Канади, санкції, майбутнє конфлікту тощо. У березні 2022 р. третя за величиною у світі компанія з маркетингових досліджень Ipsos (заснована у Франції у 1975 р.), провела опитування серед канадців щодо ескалації війни в Україні. Більшість з опитуваних підтримали подальші санкції проти Росії (81%); значна частина – постачання зброї та допомоги Україні (72%); відправлення військ Канадських збройних сил до сусідніх європейських країн для стримування Росії (69%), але багато хто також висловив занепокоєння через економічні наслідки (зростання цін, інфляція тощо – 85%). Канадці дещо розійшлися в думках щодо того, чи Канада робить достатньо, щоб допомогти Україні, причому 48% погоджуються, тоді як 39% кажуть, що Канада повинна робити більше. Лише 13% сказали, що Оттава зробила забагато і повинна скоротити свою підтримку. 84% опитаних заявили, що Канада повинна направляти допомогу країнам, що межують з

Україною та приймають цих біженців, тоді як 81% сказав, що сама Канада повинна зробити все можливе, щоб прийняти біженців [41].

З опитування можна зробити висновок, що населення Канади висловлювало вагому підтримку Україні, але все ж було занепокоєне економічними питаннями пов'язаними з війною і як вона вплине на загальний добробут населення країни.

У 2023 р. на річницю повномасштабного вторгнення РФ в Україну канадська дослідницька компанія Leger провела опитування з якого були отримані такі результати: 53% канадців зазначили, що вони або їхні родини певною мірою особисто постраждали від війни в Україні; 71% – підтримує Україну у війні та хотіли б, щоб вона зрештою перемогла; 50% канадців вважають, що уряд повинен зробити більше – запровадити більшу кількість санкцій проти російської економіки та конкретних санкцій проти окремих російських лідерів та політиків; 67% – погоджується, що Україна – це лише початок майбутньої російської агресії та її спроби територіального розширення за допомогою сили. Опитування зафіксувало досить високий рівень підтримки населення Канади України, побоюючись розширення збройної агресії РФ [42].

Велике соціологічне дослідження було проведене на початку 2024 р. Інститутом Ангуса Ріда – ARI (національний, некомерційний, позапартійний фонд дослідження громадської думки, створений у 2014 р. для покращення розуміння проблем і тенденцій, що впливають на економічну, соціальну, управлінську, філантропічну, державне управління, внутрішню та зовнішню політику в Канаді та світі), з якого можна зробити висновок, що після двох років російсько-української війни спостерігається зниження уваги до неї серед населення Канади й зростає відсоток тих, хто вважає, що Канада «робить занадто багато» для підтримки України [43].

Такі ж тенденції підтверджуються опитуванням компанії Ipsos, проведеним приблизно в той самий час, що й Інститутом Ангуса Ріда: 39% канадців вважають, що Україна повинна продовжувати боротьбу і повернути всі свої території, 30% підтримують переговори з Росією навіть, якщо це означатиме втрату Україною частини території [44].

В лютому 2024 р. Leger також зробила власне дослідження в якому було зазначено, що 58% канадців вважають, що конфлікт може перерости в глобальний; 47% не можуть передбачити переможця у війні, а велика частина респондентів (60%) вважає, що війна затягнеться на роки [45].

У березні 2025 р., на тлі повідомлень про можливе укладення мирної угоди між Україною та РФ, ARI було проведене ґрунтовне дослідження серед результатів якого є пункт, про те, що якщо буде домовленість про припинення вогню, більшість канадців (60%) підтримають участь Канади у миротворчій місії, натомість 29% висловились проти цього [46].

Спираючись на соціологічні дослідження, які проводились в Канаді протягом трьох років війни в Україні, можна зробити висновок, що підтримка

України канадцями залишалась достатньо ваговою, хоча з часом стало помітним охолодження та переважання прагматичного й реалістичного підходу в оцінці війни серед населення держави. Натомість, хоча соціологічні дослідження дають певний зріз світосприйняття населенням досліджуваної ситуації, все ж необхідно віддавати перевагу практичним крокам і діям населення у допомозі Україні та її населенню.

Повномасштабне вторгнення РФ в Україну спонукало не лише населення Канади переосмислити ставлення до ключових питань безпеки та добробуту країни, але й загальна концепція національної оборони Канади зазнала найбільш помітних змін. Зазначимо, що частина реформ у сфері безпеки та оборони почалася ще раніше (після 2014 р.), але з 2022 р. вони значно прискорилися.

Передумовою до перегляду концептуальних засад власної оборонної стратегії Канади в минулому десятилітті стало погіршення загальної геополітичної ситуації, а саме відновлення конфронтаційного характеру між великими державами, загрози в кібер-просторі, зміни клімату, посилення значення Арктики, домінування технологій (ШІ, безпілотники тощо), потреба в більшій готовності реагувати на різні види загроз. Посилювався й тиск з боку НАТО і партнерів, щоб країни-члени збільшували оборонні бюджети, модернізували сили, брали більшу участь у системі колективної безпеки.

У 2017 р. урядом Канади була прийнята оборонна стратегія Strong, Secure, Engaged: Canada's Defence Policy (SSE), яка дала 20-річне бачення цього напрямку, визначаючи три ключові вектори (Канада-Північна Америка-світ): «Strong at home» (Сильні вдома), «Secure in North America» (Безпека в Північній Америці), «Engaged in the world» (Залучені у світ) [47].

Після подій 2022 р. відбулось оновлення комплексної політики SSE відповідно до нових реалій міжнародних викликів – «Our North, Strong and Free: A Renewed Vision for Canada's Defence» (Наша Північ, сильна та вільна: оновлена візія оборони Канади) (2024 р.). Згідно неї витрати/інвестиції на оборону складають 8,1 млрд канадських доларів на п'ять років та 73 млрд – на 20 років. Основними напрямками роботи щодо зміцнення безпеки та обороноздатності Канади визначені такі:

- посилення присутності в Арктиці – охорона суверенітету, розбудова інфраструктури, спостереження й реагування;
- створення стратегічного резерву боєприпасів і збільшення виробництва артилерійських снарядів на території Канади;
- оновлення транспорту та логістики: нові літаки, нові судна для патрулювання в Арктиці і на узбережжі, оновлення інфраструктури (аеродромів, портів, баз) тощо;
- посилення можливостей оборони повітряного простору, модернізація систем управління, нові засоби спостереження і комунікації [48].

Уряд Канади визначив пріоритетними завданнями збільшення оборонного бюджету та прискорення досягнення стандартів НАТО. Так, раніше Канада планувала досягти витрат на оборону на рівні понад 1,7-2% ВВП до кінця 2020-х рр., але новий уряд прискорює темпи. Останні заяви прем'єр-міністра М. Карні підтверджують прагнення виконати зобов'язання перед НАТО якомога раніше, а також підвищувати потенційні стандарти в подальшому [49].

Нова стратегія передбачає значні реформи в збройних силах Канади (CAF), зокрема оновлення стратегії рекрутингу – спрощення проходження суворих перевірок на початковому етапі, щоб пришвидшити вступ нових кадрів до CAF. Необхідністю є покращення умов життя в яких перебуває особовий склад, поліпшення інфраструктури для їх служби, охорони здоров'я, підтримка їх сімей, збільшення фінансування, премій тощо.

Важливою складовою є покращення готовності підрозділів до операцій, підвищення оперативної спроможності. Наприклад, нарощування постійних розгортань у міжнародних місіях (NATO Eastern Flank, Operation REASSURANCE) [48].

Нова стратегія передбачає й зміну в закупівлях – акцент тепер буде робитись на канадському (вітчизняному) виробництві, щоб зменшити залежність від постачання з-за кордону. Водночас буде докладатись максимум зусиль для нарощування виробництва боєприпасів, оновлення логістики. Створена нова агенція із закупівлі оборонної продукції (Defence Investment Agency), щоб централізувати рішення, пришвидшити процеси та покращити її ефективність, а також заснується Бюро з досліджень, інженерії, лідерства в інноваціях, науки – BOREALIS – фокус якого буде зосереджений на технологічних інноваціях (ШІ, квантові технології, сенсори тощо) [50].

Оновлення доктрин та стратегічного підходу до безпеки Канади передбачає зростання уваги країни до Арктики, вироблення нової стратегії охорони територій, морських підхідних зон, комунікацій, спостереження, криголамів і здатності діяти в арктичних умовах. Також посилюється увага щодо повітряної та протиракетної оборони, до протидії безпілотників/дронів, кібербезпеки, технологій спостереження й розвідки.

Відбувається зміна ролі Канади в колективній безпеці, зокрема більша участь країни у НАТО, розгортання сил на східному фланзі Європи (в межах Operation REASSURANCE), активна роль у міжнародних альянсах і коаліціях, допомога Україні (Operation UNIFIER), контроль над санкціями та підтримка безпекових гарантій, посилення ролі Канади у системі безпеки та оборони Північної Америки (NORAD) [51].

З вищезазначеного можна зробити висновок, що Канада прискореними темпами переходить до активнішої безпекової позиції, з більшим внеском у колективну оборону. Є чіткі ознаки того, що Канада усвідомлює, що нині національна оборонна самодостатність, оперативний резерв, індустріальна база, технологічна перевага мають ключове значення для сучасної держави.

Надзвичайно животрепними в російсько-українській війні до нині залишаються питання примусового вивезення українських дітей до РФ та звільнення військовополонених та цивільних заручників. Зокрема, Канада є співголовою Міжнародної коаліції за повернення українських дітей (International Coalition for the Return of Ukrainian Children), що була офіційно започаткована 2 лютого 2024 р. в Києві спільно з Україною (вона є продовженням української ініціативи Bring Kids Back UA, а створення було запропоноване Канадою ще у жовтні 2023 р.). Метою Коаліції є обмін даними про дітей, формування списків, сприяння безпечному поверненню їх в Україну, підтримка реінтеграції та правового статусу дітей і сімей. Коаліція також збирає інформацію та документує порушення, що є базою для майбутніх судових справ проти країни-агресора.

У жовтні 2024 р. в Монреалі на конференції присвяченій гуманітарним питанням війни в Україні була прийнята «дорожня карта» для повернення незаконно депортованих українських дітей, військовополонених та незаконно затриманих цивільних осіб («Монреальське зобов'язання»). На порядку денному конференції стояло питання поглиблення співпраці між Україною, державами-партнерами та міжнародними організаціями, сприяння виконанню Женевських конвенцій та створення механізмів для третіх країн щодо надання допомоги та підтримки громадянам України в Росії [52].

В серпні 2025 р. Канада спільно з Україною закликала РФ негайно та без умов повернути дітей, які були незаконно вивезені чи примусово переміщені. Також Канада наголошує, що такі дії РФ є порушенням міжнародного гуманітарного права, Женевських конвенцій та Конвенції про права дитини. Працюючи в Коаліції лунають вимоги Канади про повний доступ міжнародних гуманітарних організацій до цих дітей, відомості про їх місцезнаходження, стан, юридичний статус [53].

Безпосередня підтримка з боку Канади в цьому питанні включає фінансові ресурси на програми реінтеграції, психосоціальної допомоги, підтримки сімей, освітні заходи. Наприклад, держава виділила 10 млн канадських доларів для UNICEF, які протягом 5 років спрямовуватимуться на проєкт, що допомагає підтримці реінтеграції дітей, включно з тими, які переміщені чи незаконно вивезені, та захистом дітей, які є вразливими [54].

Натомість РФ не поспішає співпрацювати з державами Коаліції, зокрема не надає суттєвої відповіді на списки дітей, повної інформації про місцезнаходження, статус, обставини, або зміни в документах. Кількість повернутих дітей поки що відносно мала в порівнянні з оцінками кількості незаконно вивезених чи переміщених. Юридична відповідальність – притягнення винних – є довгим і складним процесом, що вимагає доказів, міжнародного тиску, координації. Канада може підтримувати і допомагати, але сама не має юрисдикції в Росії чи територіях, які їй підконтрольні. Безпечна

реінтеграція дітей – з погляду психологічного, соціального, правового – потребує значних ресурсів, інфраструктури, і зазвичай післявоєнної стабілізації.

Щодо вирішення питання звільнення українських військовополонених і цивільних заручників Канада 30-31 жовтня 2024 р. спільно з Україною (та Норвегією) організувала тематичну конференцію під назвою «Звільнення військовополонених і депортованих осіб», метою якої було зібрати зацікавлені сторони, країни-партнери, міжнародні організації, щоб узгодити формат, список учасників, порядок денний і очікувані результати. В рамках цього обговорили практичні кроки: доступ до полонених, депортованих, умови їх утримання, механізми звільнення, реінтеграцію, підтримку сімей [55].

Також Канада має програми для реінтеграції звільнених військовополонених, зокрема юридичної, психологічної, соціальної підтримки. Наприклад, в лютому 2025 р. прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо оголосив про виділення коштів (82 тис. канадських доларів) для місцевих ініціатив, що підтримуватимуть фізичне та психічне здоров'я колишніх українських військовополонених. Також урядом Канади виділене фінансування на підтримку ініціатив, пов'язаних з врегулюванням справ зниклих безвісти [36].

Отже, Канада займає достатньо активну позицію у вирішенні проблеми примусового вивезення українських дітей до РФ й звільнення військовополонених та цивільних заручників, але поступ її гальмується позицією держави-агресора, яка часто ігнорує будь які зусилля направлені на завершення конфлікту або хоча б прояви гуманності.

Після повномасштабного вторгнення РФ в Україну у 2022 р. криза біженців, що виникла в результаті цього, стала найбільшою в Європі з часів Другої світової війни – вже до кінця жовтня понад 7,7 млн українців залишили батьківщину. Між 1 січня та 16 жовтня 2022 р. до Канади прибуло 105 651 українців, а канадський уряд отримав 628 492 заяви на тимчасове проживання, а також 60 000 заяв на спеціально створену трирічну візу². Канадський уряд зобов'язався прийняти «необмежену» кількість українських біженців [56].

Канадський уряд забезпечує українців такими послугами як мовні курси, побутова соціалізація, допомога з працевлаштуванням, допомога в реєстрації дітей у школі, належне інформування про сервіси, дороговказ до провінційних/муніципальних ресурсів тощо. Під час прибуття до Канади біженцям надається разова фінансова допомога, можливість отримати базове житло (на короткий термін), а також підтримка з боку різних агенцій та партнерів [57]. Для українців з сімейними зв'язками в Канаді діє політика, що спрощує шлях до постійного проживання [58].

² Canada-Ukraine Authorization for Emergency Travel (CUAET) – спеціальна програма, запроваджена після початку повномасштабної війни, яка дозволяє українцям та їхнім близьким отримати тимчасовий статус в Канаді (до 3 років), з безкоштовним відкритим дозволом на роботу та навчання.

У 2025 р. уряд Канади оголосив, що тим українцям, які приїхали за програмою CUAET до 31 березня 2024 р., буде подовжено можливості подати заяви на нові відкриті робочі та навчальні дозволи, із строками дії до 3 років [59].

Значна частина канадського суспільства, як свідчать соціологічні опитування, підтримала прийом біженців з України. Наприклад, 75% канадців підтримали уряд щодо прийому українців через програму CUAET, 80% підтримують «безлімітний» прийом українських біженців (тобто відкриту політику щодо їхнього приїзду) в певний період. У загальних опитуваннях значна більшість канадців (84%) вважають, що їх держава має допомагати сусіднім з Україною країнам, які приймають біженців, та 81% вважають, що Канада сама має приймати біженців із України [41].

Але з часом частка людей, які вважають, що Канада «робить занадто багато» для підтримки України, зростає, тобто канадці стали відчувати «нерівне ставлення» – вони звертають увагу на те, що допомога українцям була організована швидше, з меншими бюрократичними бар'єрами, порівняно з тим, як канадський уряд працював із біженцями з інших країн [43].

У 2025 р. темп прибуття українців до Канади зменшився порівняно з попередніми роками. Деякі опитування вказують на те, що частина населення вважає, що поточні рівні прийому українців достатні або навіть висловлюють необхідність їх зменшення (але все ж це висловлювання меншості населення у порівнянні з загальною підтримкою). Зокрема, опитування компанії Leger для ACS (Association for Canadian Studies) і Metropolis Institute за червень 2025 р. дало такі результати: 23% канадців вважають, що варто приймати більше українців, 40% думають, що поточні рівні прийому достатні, 23% вважають, що варто приймати менше. Цікаво, що молодь (18-24 роки) частіше виступає за збільшення прийому українських біженців, ніж старші вікові групи, а також в різних провінціях різна частка тих, хто вважає, що варто зменшити прийом (регіональний зріз). З побоювань громадян Канади вагоме місце займає питання неабияких видатків через велику кількість переселенців, що тисне на житлову сферу, соціальні сервіси тощо. Це створює поступовий примусовий баланс у громадській думці [60].

Для українських біженців також є чимало викликів під час їх перебування в Канаді: не всі переселенці можуть одразу знайти житло, роботу, чи пройти якісну соціально-культурну адаптацію (є мовні бар'єри, відмінність систем освіти, медичного обслуговування тощо); бюрократія – деякі процеси продовження дозволів, відновлення документів (зокрема паспортів), реєстрації тощо; переселенці, які мають травматичний досвід (пережили війну, втрати, стрес) потребують спеціалізованої психологічної допомоги. Це також збільшує витрати та ресурс уряду Канади і громади, які мають забезпечувати фінансову складову, житло для поселення, підтримку на місцях тощо.

Таким чином, ставлення канадського уряду і населення до українських переселенців залишається переважно позитивним та підтримуючим, але з часом рівень ентузіазму дещо зменшився. Населення більше не питає «чи приймати» біженців, а цікавиться «кількістю», «на яких умовах», «наскільки такі приймання на часі з огляду на ресурси та вплив на місцеві громади». Молодь і прогресивні групи громадськості схильні до більш відкритої політики Канади щодо біженців, тоді як частина середнього/старшого віку чи в провінціях із сильним навантаженням на соціальні сервіси частіше проявляють побоювання.

Власне ж інтеграція біженців з України в Канаді відбувається на основі декількох механізмів, одним з найперших та найважливіших є курси з вивчення мов (англійська або французька), які мають специфіку програм залежно від провінції куди приїжджає особа. Наприклад, в провінції Альберта діють Languages Canada MOVA Initiative (безкоштовні курси англійської або французької для українців, а також доступ до академічних або професійних сертифікатів/дипломів) [61]; програма Accessible English for Ukrainian Integration; мовні клуби/групи з практики англійської мови в неформальній атмосфері, часто з носіями чи волонтерами («conversation circles») [62].

Наступним важливим кроком для біженців є місце проживання та соціальне облаштування. Тут їм надається допомога в межах громад з правильним оформленням документів, з реєстрацією дітей у школі, зорієнтовують щодо канадської системи охорони здоров'я, соціальних послуг, проживання. Якщо переселенець має мовний бар'єр, то надається підтримка перекладачів чи консультантів, які розмовляють українською мовою [63].

Далі українцям необхідно вирішити питання з працевлаштуванням, для чого в Канаді також діє низка програм, ініціатив, курсів для максимального полегшення цього кроку. Так, програмою Connecting Ukrainians to Employment (CUE) передбачені безкоштовні сервіси з працевлаштування для українців: семінари з написання резюме, співбесіди, підтримка в пошуку роботи тощо [64]. 45-годинний курс Ukrainian Employment Project (UEP) у Калгарі, який проводиться українською та англійською мовами, орієнтований на людей з низьким рівнем англійської, й допомагає розвивати мовні та професійні навички для ринку праці [65]. Некомерційна організація в Торонто ACCES Employment допомагає шукачам роботи з різних груп (особливо новоприбулим), які зіштовхуються з бар'єрами на шляху до працевлаштування, інтегруватися до канадського ринку праці, започаткувала спеціальну програму для українських біженців – «Connecting Newcomers to Good Jobs – Ukrainian Stream» (індивідуальне консультування, наставництво, підтримка (зокрема мовна), участь у ярмарках вакансій) [66].

Побоювання в українських біженців викликає питання обмеження чи взагалі зупинки їм державної допомоги, але у 2025 р. її повністю не скасували, хоча деякі зміни все ж відбулись. Зокрема, разова виплата при прибутті вже не надається, однак українці, які прибули до 31 березня 2024 р., можуть

продовжити свій статус до 31 березня 2026 р., а провінції зможуть надавати додаткову підтримку за рахунок місцевого бюджету [67].

Також біженці з України зіштовнулися з низкою проблем, незважаючи на достатній державний рівень допомоги. Це й сильний мовний бар'єр, що ускладнює доступ до роботи, соціальних послуг, освіти, й обмеженість ресурсів після переходу від урядових програм до місцевих чи громадських, й нерівномірність розподілу ресурсів за провінціями Канади, що ускладнює доступ до курсів чи сервісів, й робота, яка не відповідає кваліфікації (часто доводиться погоджуватися на роботу нижчого рівня, ніж відповідно до освіти чи професійного досвіду в Україні, через невизнання дипломів, сертифікатів, необхідність вдосконалення мови чи отримання канадського досвіду).

Досліджуючи допомогу, яка йде з Канади Україні у її протистоянні агресії РФ, окремо варто виділити внесок української діаспори в Канаді, яка є однією з найчисельніших у світі (понад 1,3 млн осіб українського походження). Вона відіграє ключову роль у підтримці України з 2014 р. та особливо після повномасштабного вторгнення 2022 р., а допомога ця відбувається за кількома напрямками. Так, Конгрес українців Канади (КУК/Ukrainian Canadian Congress – UCC) постійно співпрацює з парламентом у питаннях санкцій проти РФ, військової та гуманітарної допомоги Україні. Регулярно організуються представниками діаспори масові акції – мітинги, марші солідарності, публічні кампанії в містах Канади (Торонто, Оттава, Вінніпег, Калгарі), які привертають увагу політиків і ЗМІ, а також проводиться робота з канадськими медіа, університетами, мозковими центрами для поширення правди про війну. Все це формує політичний та дипломатичний вимір діаспорної підтримки України у війні з РФ.

Гуманітарний вимір допомоги діаспори Україні відбувається через збір різними організаціями та фондами коштів на потреби українців та відправку вантажів до місця призначення. Зокрема, Канадсько-Українська Фундація (КУФ/Canada-Ukraine Foundation – CUF) збрала десятки мільйонів канадських доларів на медицину, гуманітарні вантажі, програми підтримки переселенців. Спільна кампанія КУК та КУФ під назвою «Ukraine Humanitarian Appeal» стала однією з найбільших ініціатив допомоги Україні – зібрано понад 52 млн канадських доларів від близько 72 000 донорів з Канади. До того ж 20 млн канадських доларів – у формі «in-kind» пожертв (не грошова допомога у формі різних товарів та послуг). Усього за перші два роки повномасштабної війни КУК та КУФ витратили понад 70 млн канадських доларів на гуманітарні програми – допомога продуктами харчування, медичним забезпеченням, притулками, психосоціальною підтримкою [68]. Окремо КУФ виділила 220 тис канадських доларів на спеціальний проєкт із благодійною організацією Save Ukraine задля порятунку, реабілітації та реінтеграції дітей, насильно вивезених із окупованих територій [69]. Через програму Medical Aid Ukraine закуповується обладнання, ліки, організовується навчання для українських

лікарів. Кампанія «Rescue Wings for the Frontline» («Рятівні крила для фронту»), яка проводилась спільно Світовим Конгресом Українців (СКУ/Ukrainian World Congress – UWC) та громадською організацією Канади Maple Hope Foundation (Фонд «Кленова надія»), збрала близько 100 тис. канадських доларів на медичний гелікоптер для евакуації людей на лінії фронту [70].

Також діаспора активно допомагає з житлом, адаптацією, пошуком роботи для новоприбулих в Канаду українців, для максимального полегшення їх інтеграції. Наприклад, неприбуткова організація «Підтримка української діаспори в Канаді» (Ukrainian Diaspora Support Canada – UADSC) допомагає українцям в організації переселення, купівлі квитків, поселенні, влаштуванні, пошуку родин, які зможуть надати притулок для українців в Канаді [71].

Ще одним важливим напрямом допомоги діаспори Україні є збір коштів для ЗСУ – на дрони, тепловізори, авто, засоби захисту для української армії.

Чимало канадців українського походження активно волонтерять й безпосередньо передають спорядження чи навіть їдуть в Україну допомагати.

Однією з найважливіших ланок діаспорної допомоги припадає на культурну сферу та освіту. Задля збереження української ідентичності працює мережа культурних центрів, шкіл українознавства, проводяться фестивалі (наприклад, Ukrainian Festival у Торонто, Vegreville Pysanka Festival в Альберті тощо). Поширення української культури в Канаді також відбувається через виставки українських митців, концерти артистів, кінопокази стрічок, що водночас зміцнює підтримку України в канадському суспільстві. А також українські діаспорні організації фінансують студентів і науковців з України, надаючи їм стипендії та відкриваючи нові навчальні програми. Одним з найактивніших учасників проукраїнського культурного руху в Канаді є Українське Культурне Товариство (Ukrainian Cultural Society – UCS), метою якого є допомога українцям в інтеграції в канадське суспільство та презентація культури канадсько-української діаспори. Товариство досліджує культуру та історію канадсько-української діаспори та створює різні культурні проекти, що зміцнюють зв'язки між різними групами людей у Канаді [72].

З великої кількості фондів та благодійних організацій, які займаються підтримкою України та українців, варто виділити наступні:

- Канадсько-Українська Фундація (Canada-Ukraine Foundation) – надання гуманітарної допомоги: ліки, продукти, притулки, психосоціальна підтримка, обладнання для медицини; також робота з канадською діаспорою для координації пожертв й допомоги (<https://www.cufoundation.ca/>).

- Help Us Help – надання гуманітарної допомоги, освіти, підтримка дітей, ветеранів, соціальні проекти (в Україні та Канаді) (<https://helpushelp.charity/>).

- Canadian Support Ukraine Foundation (CSUF) – займається забезпеченням переселенців (харчування, житло, одяг), військовою допомогою (медичні комплекти, товари для армії), відновленням громад, які постраждали внаслідок війни (<https://csuf.ca/>).

- Canadian Ukraine Economic Defence Fund (CUEDF) – фонд, який інвестується охочими, а відсоток від його доходів використовується щороку для підтримки України у сферах медицини, оборони, відновлення. Засновник фонду У. Роджерс так бачить місію допомоги Україні: «Йдеться не лише про Україну, а й про те, щоб демократія вижила. Якщо Україна впаде, світ ризикує повернутися до нової холодної війни. Цей фонд не благодійна організація, це спосіб забезпечити наше майбутнє» (<https://www.cuedf.ca/willrogers>).

Поряд з масштабними проєктами допомоги Канади та фондів, вагому роль відіграють також особистості та організації, які своєю працею або меседжами роблять внесок у підтримку України (канадські діячі культури, бізнесмени, меценати тощо). Таким є, зокрема підприємець та меценат з Канади українського походження, Дж. Темертей, засновник благодійної організації Temerty Foundation, внесок якого в допомогу Україні важко переоцінити, настільки вона вагома та важлива й охоплює велику кількість напрямів [73].

Не залишаються осторонь й канадські діячі мистецтва, які мають українське коріння, щоб через свій відомий статус залучити більше людей для допомоги. Так, українсько-канадська акторка К. Винник, створила у 2022 р. організацію The Winnick Foundation для допомоги українським біженцям й закликала світ підтримати Україну [74].

Українсько-канадська режисерка, письменниця О. Карпович своєю роботою, зокрема, документальним фільмом «Мирні люди» («Intercepted»), привернула увагу до війни в Україні, її наслідків та голосів людей, які переживають конфлікт [75].

Канадсько-українська диригентка, засновниця Ukrainian Freedom Orchestra, який виступає як символ культурного спротиву та об'єднав провідних музикантів з України та українців, які були вимушені залишити батьківщину через війну, К.-Л. Вілсон показує приклад власної боротьби через роботу: «Коли Путін вдерся в мою країну, я не могла взяти в руки зброю – натомість я підняла свою диригентську паличку» [76].

Важливою складовою діяльності діаспори була організація акцій та заходів на підтримку України, які проходили та продовжують відбуватися в Канаді. Такими є серія мітингів, вечорів пам'яті, молитв і концертів, смолоскипна хода у різних містах Канади під час проведення акції «Stand with Ukraine 2025 – Call to Action», яку організував Український Конгрес Канади [77].

Наприклад, у Калгарі, Едмонтоні, Вінніпезі, Оттаві, Торонто, Ванкувері та інших містах акція до річниці вторгнення РФ до України містила вечірні віча, молитви, автопробіги, церемонії в місцевих культурних центрах та церквах, автопробіги, вивішування прапорів, заклики через соціальні мережі щодо «справедливого миру» – протест проти спроб примусового миру без участі України [78].

Ці акції не лише символічні – вони допомагають утримувати увагу ЗМІ, влади та громадськості на підтримці України, а виступи людей, які втратили

домівки або пережили окупацію під час цих заходів, додають людський голос до геополітичного конфлікту.

Загалом канадська діаспора активно співпрацює з українцями США, Європи та Австралії, створюючи глобальні мережі підтримки України, а канадські українці часто виступають «містком» між урядами та міжнародними інституціями (ООН, НАТО, G7 – лобіюючи інтереси української держави), посилюючи голос України. Таким чином, українська діаспора Канади – це політичний лобіст, фінансовий донор, волонтерський рух і культурний дипломат одночасно.

Отже, позиція Канади щодо російсько-української війни є чіткою та незмінною з 2014 р. – це всебічна підтримка України (політична, економічна, військова, гуманітарна) та засудження агресії РФ з усіма можливими наслідками.

В політичному та дипломатичному полі базова підтримка державою України визначилась так:

- Канада однією з перших країн засудила анексію Криму та агресію РФ у 2014 р.;
- активно просуває санкції проти Росії – є одними з найжорсткіших у світі;
- підтримує Україну на всіх міжнародних майданчиках – ООН, G7, НАТО, ОБСЄ.

Військова складова підтримки Канадою України передбачає:

- запуск операції UNIFIER (з 2015 р.) з навчання українських військових;
- передачу зброї, техніки, бронезилетів, артилерії, БТРів, систем ППО, зимового спорядження тощо;
- фінансування через фонд НАТО та прямі внески на оборону України;
- дані військової розвідки, логістику, допомогу у ремонті техніки та ін.

Основні напрямки гуманітарної та фінансової допомоги включають:

- мільярдні пакети макрофінансової підтримки (через МВФ, Світовий банк, прямі гранти);
- прийом українських біженців (спеціальна програма CUAET для тимчасового захисту);
- медичну допомогу, розмінування, підтримку енергетики, освіти й охорони здоров'я;
- активну участь канадської української діаспори у зборі коштів та волонтерських проєктах.

Можна констатувати, що до нині Канада надавала надзвичайно потужну підтримку Україні в її боротьбі з РФ і, виходячи із меседжів влади та канадського суспільства, в майбутньому така тенденція збережеться, з можливими корегуваннями відносно міжнародних зрушень та внутрішньополітичних коливань всередині країни. Але гнучкість, яку проявляє Канада у реагуванні на будь-які зміни всередині та зовнішні впливи дають

розуміння її непохитної стійкості у захисті демократичних цінностей та міжнародного права, за що нині бореться Україна.

Список використаних джерел та літератури

1. Цмоць Н. Посол Канади в Україні: Українські жінки – феноменальна сила. *Укрінформ*. 1 червня 2025. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3998457-natalka-smoc-posol-kanadi-v-ukraini.html>
2. Головченко В., Дорошко М. Гібридна війна Росії проти України: історико-політичне дослідження. К.: Ніка-Центр, 2016. 184 с.
3. Світова гібридна війна: український фронт / За заг. ред. В.П. Горбуліна. Національний інститут стратегічних досліджень. К.: НІСД, 2017. 496 с.
4. Магда Є. Гібридна агресія Росії. Уроки для Європи. К.: Каламар, 2017. 268 с.
5. Valuk W. Ukraina w polityce Kanady w kontekście rosyjskiej agresji. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. 2020. № 42. С. 11–26. URL: <https://doi.org/10.31861/mhpi2020.42.11-26>
6. Валяренко Є. Україна – Канада: Стратегічне партнерство воєнного часу. *Українська призма*. 12.11.2024. URL: <https://prismua.org/ukraine-canada/>
7. Сухобокова О. Військова допомога уряду Канади Україні в умовах повномасштабної російсько-української війни. *Проблеми всесвітньої історії*. 2025. № 2(30). С. 104–118. <https://doi.org/10.46869/2707-6776-2025-30-6>
8. Шампань Ф.-Ф. Міністр закордонних справ Канади: Канада готова допомогти у створенні майданчика для переговорів по Криму. *Кримськотатарський Ресурсний Центр*. 24 березня, 2020. URL: <https://ctrcenter.org/uk/3980-kanada-gotova-dopomogti-u-stvorenni-majdanchika-dlya-peregovoriv-po-krimu-shampan>
9. Statement by Minister of Foreign Affairs on illegal annexation of Crimea by Russia. *The official website of the Government of Canada*. February 26, 2021. URL: <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2021/02/statement-by-minister-of-foreign-affairs-on-illegal-annexation-of-crimea-by-russia.html>
10. 44 держави та організації: Кулеба назвав повний склад саміту «Кримської платформи». *Українська правда*. 19 серпня 2021. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2021/08/19/7304328>
11. Remarks Summit Heads State and Government International Crimea Platform. *The official website of the Prime Minister of Canada*. August 8, 2022. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/videos/2022/08/23/remarks-summit-heads-state-and-government-international-crimea-platform>
12. Statement by the Prime Minister on sham elections held by Russia in temporarily occupied regions of Ukraine. *The official website of the Prime Minister of Canada*. September 9, 2023. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/statements/2023/09/09/statement-prime-minister-sham-elections-held-russia-temporarily-occupied>
13. Statement by the Prime Minister to mark 10 years since Russia’s illegal occupation and attempted annexation of Crimea. *The official website of the Prime Minister of Canada*. March 16, 2024. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/statements/2024/03/16/statement-prime-minister-mark-10-years-russias-illegal-occupation-and>
14. Sanctions – Russian invasion of Ukraine. *The official website of the Government of Canada*. August 26, 2025. URL: https://www.international.gc.ca/world-monde/issues_development-enjeux_developpement/response_conflict-reponse_conflits/crisis-crises/ukraine-sanctions.aspx?lang=eng
15. Canadian donations and military support to Ukraine. *The official website of the Government of Canada*. October 3, 2025. URL: <https://www.canada.ca/en/department-national-defence/campaigns/canadian-military-support-to-ukraine.html>

16. Canadian Armed Forces support to Canada's effort in Ukraine. *The official website of the Government of Canada*. February 26, 2015. URL: <https://www.canada.ca/en/news/archive/2015/03/canadian-armed-forces-support-canada-effort-ukraine.html>
17. Supporting Ukraine for as long as it takes. *The official website of the Prime Minister of Canada*. February 24, 2023. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2023/02/24/supporting-ukraine-long-it-takes>
18. Prime Minister visits Kyiv and announces additional support for Ukraine. *The official website of the Prime Minister of Canada*. February 24, 2024. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2024/02/24/prime-minister-visits-kyiv-and-announces-additional-support-ukraine>
19. Standing united in support of Ukraine. *The official website of the Prime Minister of Canada*. March 2, 2025. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2025/03/02/standing-united-in-support-of-ukraine>
20. Хто із союзників надав найбільшу допомогу Україні. *Слово і діло*. 18 лютого 2025. URL: https://www.slovoidilo.ua/2025/02/18/infografika/ekonomika/xto-soyuznykiv-nadav-najbilshu-dopomohu-ukrayini#goog_rewarded
21. Sengupta S. Vote by U.N. General Assembly Isolates Russia. *The New York Times*. March 27, 2014. URL: <https://www.nytimes.com/2014/03/28/world/europe/General-Assembly-Vote-on-Crimea.html>
22. Печончик Т. Нова кримська резолюція ООН: тренди-2020 і битва за підтримку. *Європейська правда*. 20 листопада 2020. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2020/11/20/7116763/>
23. Генасамблея ООН ухвалила оновлену резолюцію про порушення прав людини в Криму. *Укрінформ*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/3635162-genasamblea-oon-uhvalila-onovlenu-rezoluciu-pro-porusenna-prav-ludini-v-krimu.html>
24. Eleventh Emergency Special Session. *United Nations*. 28 February 2022. URL: <https://www.un.org/en/ga/sessions/emergency11th.shtml>
25. У Нью-Йорку Україна та Канада організували саміт Міжнародної коаліції за повернення українських дітей на рівні лідерів. *Офіційне інтернет-представництво Президента України*. 23 вересня 2025. URL: <https://www.president.gov.ua/news/u-nyu-jorku-ukrayina-ta-kanada-organizovali-samit-mizhnarodn-100289>
26. Михайлов Д. 10 країн запустили Талліннський механізм для кібердопомоги Україні – МЗС Естонії. *Суспільне Новини*. 20 грудня 2023. URL: <https://suspilne.media/643890-10-krain-zapustili-tallinnskij-mehanizm-dla-kiberdopomogi-ukraini-mzs-estonii/>
27. Кузьменко Ю. Канада на «Рамштайні» виділила Україні \$305,7 млн. *Суспільне Новини*. 9 січня 2025. URL: <https://suspilne.media/921613-kanada-na-ramstajni-vidilila-ukraini-3057-mln/>
28. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою. *Офіційне інтернет-представництво Президента України*. 24 лютого 2024. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89233>
29. Україна та Канада підписали Угоду про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом. *Урядовий портал*. 3 грудня 2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-ta-kanada-pidpysaly-uhodu-pro-vzaiemnu-okhoronu-informatsii-z-obmezenym-dostupom>
30. Володимир Зеленський і Марк Карні підписали План дій з реалізації Угоди про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою. *Офіційне інтернет-представництво Президента України*. 24 серпня 2025. URL: <https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskij-i-mark-karni-pidpisali-plan-dij-z-realiz-99729>

31. Канада підтримала вступ України в НАТО, «щойно дозволять умови». *Українська правда*. 10 червня 2023. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2023/06/10/7406272/>
32. Потенціал приєднання України до Угоди про Транс-тихоокеанське партнерство (СРТПП). *Укрлегпром*. 19 липня 2024. URL: <https://ukrlegprom.org/ua/news/potenczial-pryuednannya-ukrayiny-do-ugody-pro-trans-tyhookeanske-partnerstvo-crtppp/>
33. Joint communiqué between Canada and Ukraine. *The official website of the Prime Minister of Canada*. August 24, 2025. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/statements/2025/08/24/joint-communiqué-between-canada-ukraine>
34. Joint Statement by the Foreign Ministers of the Nordic countries and Canada on their support to Ukraine. *The official website of the Government of Canada*. August 19, 2025. URL: <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2025/08/joint-statement-by-the-foreign-ministers-of-the-nordic-countries-and-canada-on-their-support-to-ukraine.html>
35. Trudeau J. Zelenskiy stress Ukraine must be included in talks to end war. *Reuters*. February 21, 2025. URL: <https://www.reuters.com/world/trudeau-zelenskiy-stress-ukraine-must-be-included-talks-end-war-2025-02-20/>
36. A just and lasting peace for Ukraine. *The official website of the Prime Minister of Canada*. February 24, 2025. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2025/02/24/just-and-lasting-peace-ukraine>
37. Joint G7 Foreign Ministers' Statement – Meeting of G7 Foreign Ministers on the margins of the Munich Security Conference. *The official website of the Government of Canada*. February 15, 2025. URL: https://www.international.gc.ca/world-monde/international_relations-relations_internationales/g7/documents/2025-02-15-munich-security-conference.aspx?lang=eng
38. Кацімон О. Канада відмовилася від спільної заяви щодо України через заперечення США. *Суспільне Новини*. 18 червня 2025. URL: <https://susplne.media/1045251-kanada-vidmovilasa-vid-spilnoi-zaavi-sodo-ukraini-cerez-zaperecenna-ssa-reuters/>
39. У парламенті Канади ухвалили спеціальну резолюцію до 1000 днів повномасштабної війни. *Європейська правда*. 20 листопада 2024. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2024/11/20/7198767/>
40. Speech – Canada and the Ukraine war. *The official website of the People's Party of Canada*. November 19, 2022. URL: <https://www.peoplespartyofcanada.ca/news/speech-canada-and-the-ukraine-war>
41. Boynnton S. Canadians support actions against Russia over Ukraine, but have economic concerns: poll. *Global News*. March 11, 2022. URL: <https://globalnews.ca/news/8674701/ukraine-russia-canada-ipsos-poll/>
42. The War in Ukraine: One Year In. *Leger*. February 24, 2023. URL: <https://leger360.com/the-war-in-ukraine-one-year-in/>
43. Ukraine Invasion: Canadian attention, and Conservative support, plummets two years into conflict. *The Angus Reid Institute*. February 6, 2024. URL: <https://angusreid.org/canada-ukraine-russia-poilievre-trudeau-two-years-military-assistance-support/>
44. Canadians Divided on Whether Ukraine Should Keep Fighting (39%) or Settle with Russia (30%) and Give Up Some Land. *Ipsos*. February 6, 2024. URL: https://www.ipsos.com/sites/default/files/ct/news/documents/2024-02/MEDIA%20RELEASE_Ukraine-Russia_V1%20%281%29.pdf
45. Ukraine-Russia Conflict: 2 Years Later. *Leger*. February 22, 2024. URL: <https://leger360.com/ukraine-russia-conflict-2-years-later/>
46. Three-in-five support Canada sending peacekeepers if Ukraine-Russia ceasefire reached; half as many oppose. *The Angus Reid Institute*. March 17, 2025. URL: <https://angusreid.org/ukraine-canada-us-support-russia-putin-trump-carney-trudeau-canadian-peacekeepers/>
47. “Strong, Secure, Engaged” – A new defence policy for Canada. *The official website of the Government of Canada*. June 7, 2017. URL: https://www.canada.ca/en/department-national-defence/news/2017/06/strong_secure_engagedanewdefencepolicyforcanada.html

48. Our North, Strong and Free: A Renewed Vision for Canada's Defence. *The official website of the Prime Minister of Canada*. April 8, 2024. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2024/04/08/our-north-strong-and-free-renewed-vision-canadas-defenc>
49. Canada to hit NATO defence spending target in 2025, five years early, marking shift from US reliance. *The Economic Times*. June 10, 2025. URL: <https://economictimes.indiatimes.com/news/defence/canada-to-hit-nato-defence-spending-target-in-2025-five-years-early-marking-shift-from-us-reliance/articleshow/121753276.cms>
50. Prime Minister Carney announces the government's plan to rebuild, rearm, and reinvest in the Canadian Armed Forces. *The official website of the Prime Minister of Canada*. June 9, 2025. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/speeches/2025/06/09/prime-minister-carney-announces-governments-plan-rebuild-rearm-and>
51. International Security. *The official website of the Government of Canada*. January 24, 2025. URL: <https://www.canada.ca/en/department-national-defence/corporate/reports-publications/proactive-disclosure/cds-mandate-priorities-26-sept-2024/international-security.html>
52. International Coalition for the Return of Ukrainian Children. *The official website of the Government of Canada*. September 25, 2025. URL: https://www.international.gc.ca/world-monde/issues_development-enjeux_developpement/response_conflict-reponse_conflits/crisis-crises/ukraine-children-enfants.aspx?lang=eng
53. Canada and Ukraine call on Russia to return Ukrainian children. *The official website of the Government of Canada*. August 5, 2025. URL: <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2025/08/canada-and-ukraine-call-on-russia-to-return-ukrainian-children.html>
54. Minister Hussen visits Ukraine to reaffirm Canada's solidarity with people of Ukraine. *The official website of the Government of Canada*. August 23, 2025. URL: <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2024/08/minister-hussen-visits-ukraine-to-reaffirm-canadas-solidarity-with-people-of-ukraine.html>
55. Joint communiqué on the Human Dimension of Ukraine's Peace Formula. *The official website of the Government of Canada*. November 1, 2024. URL: <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2024/11/joint-statement-on-the-human-dimension.html>
56. Ukrainian Canadian History and Settlement. *The Canadian Encyclopedia*. URL: <https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/timeline/ukrainian-canadian-history>
57. Canada Expands Settlement Support for Ukrainians Coming to Canada. *The official website of the Government of Canada*. March 30, 2022. URL: <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/news/2022/03/canada-expands-settlement-support-for-ukrainians-coming-to-canada.html>
58. Temporary public policy to grant permanent residence to certain Ukrainian nationals with family in Canada. *The official website of the Government of Canada*. October 23, 2023. URL: <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/corporate/mandate/policies-operational-instructions-agreements/public-policies/ukr-nationals-pr.html>
59. UCC commends Government of Canada for extending some temporary measures for Ukrainian Displaced Persons. *Ukrainian Canadian Congress*. February 28, 2025. URL: <https://www.ucc.ca/2025/02/28/ucc-commends-government-of-canada-for-extending-some-temporary-measures-for-ukrainian-displaced-persons/>
60. Canadian Opinion on Ukrainian Migration. *ACS-Metropolis Institute*. August 7, 2025. URL: <https://acs-metropolis.ca/studies/canadian-opinion-on-ukrainian-migration/>
61. The MOVA Initiative: Languages Canada Members Extend Support to Those Impacted by War in Ukraine. *Languages Canada*. URL: <https://www.languagescanada.ca/tr/blog/blog/mova-initiative-languages-canada-members-extend-support-to-those-impacted-by-war-in-ukraine>
62. The Ukrainian Evacuees Support Program. *The official website of the Government of Alberta*. URL: <https://www.alberta.ca/the-ukrainian-evacuees-support-program>

63. Innovative Practices in Settling Newcomer Ukrainian Families throughout Canada. *Operation Ukrainian Save Haven*. URL: <https://ukrainesafehaven.ca/innovative-practices/>
64. Connecting Ukrainians to Employment Cue Program. *Edmonton Newcomer Centre*. URL: <https://newcomercentre.com/program/connecting-ukrainians-to-employment-cue-program/>
65. Ukrainian Employment Project (UEP). *Calgary Catholic Immigration Society*. URL: <https://ccisab.ca/ukrainian-employment-project-uep/>
66. Connecting Newcomers to Good Jobs – Ukrainian Stream. *ACCES Employment*. URL: <https://accesemployment.ca/programs/programs-for-refugees/connecting-newcomers-to-good-jobs-ukrainian-stream>
67. Рокицька В. В Канаді закриваються програми підтримки для українських біженців. *Київ Post*. 29 серпня 2025. URL: <https://www.kyivpost.com/uk/post/58614>
68. Some 72,000 donors CAD 52 mln for humanitarian assistance to Ukraine through CUF. *Canada-Ukraine Foundation*. February 22, 2023. URL: <https://www.cufoundation.ca/some-72000-donors-cad-52-mln-for-humanitarian-assistance-to-ukraine-through-cuf/>
69. Canada-Ukraine Foundation to commit \$220,000 to Save Ukraine. *Cision*. December 3, 2024. URL: https://www.newswire.ca/news-releases/canada-ukraine-foundation-to-commit-220-000-to-save-ukraine-871721147.html?utm_source=c
70. Ukrainian World Congress helps Maple Hope Foundation raise \$100,000 to transport helicopter for frontline in Ukraine. *Ukrainian World Congress*. January 10, 2025. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ukrainian-world-congress-helps-maple-hope-foundation-raise-100000-to-buy-helicopter-for-frontline-in-ukraine/>
71. Assisting and Supporting Ukrainians Displaced by War. *Ukrainian Diaspora Support Canada*. URL: <https://www.uadsc.org/>
72. Cultural Projects. *Ukrainian Cultural Society*. URL: <https://ua-cs.com/cultural-projects>
73. Меценат з Канади пожертвував мільйон доларів на генератори для України. *Телеканал Дім*. 10 лютого 2023. URL: <https://kanalDIM.tv/meczenat-z-kanady-pozhertvuvav-miljon-dolariv-na-generatory-dlya-ukrayiny/>
74. Кетрін Винник – підтримує Україну. *Офіційний вебпортал Парламенту України*. 25 травня 2023. URL: <https://www.rada.gov.ua/documents/seleb/237916.html>
75. Гусейнова О. «Мирні люди» – іронічна і болісна референція: Оксана Карпович про фільм із перехоплених розмов російських солдатів. *Суспільне Культура*. 2 вересня 2024. URL: <https://suspilne.media/culture/827011-mirni-ludi-ironicna-i-bolisna-referencia-oksana-karповic-pro-film-iz-perehoplenih-rozmov-rosijskih-soldativ/>
76. Wilson K.-L. When Putin invaded my country, I couldn't take up arms – I raised my conductor's baton instead. *The Guardian*. July 29, 2024. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/article/2024/jul/29/culture-ukrainian-freedom-orchestra-russia-putin-keri-lynn-wilson>
77. Stand with Ukraine, 2025 – Call to Action. *Ukrainian Canadian Congress*. February 23, 2025. URL: <https://www.ucc.ca/stand-with-ukraine/stand-with-ukraine-2025-call-to-action/>
78. Forrest M., Armstrong L. Multiple Canadian cities hold rallies to mark third anniversary of Ukraine invasion. *City News*. February 23, 2025. URL: <https://toronto.citynews.ca/2025/02/23/multiple-canadian-cities-hold-rallies-to-mark-third-anniversary-of-ukraine-invasion/>

References

1. Tsmots', N. (2025, 1 chervnya). Posol Kanady v Ukrayini: Ukrayins'ki zhinky – fenomenal'na syla. *Ukrinform*. [Online]. Available from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3998457-natalka-smoc-posol-kanadi-v-ukraini.html> [In Ukrainian].
2. Holovchenko, V., Doroshko, M. (2016). *Hibrydna vyna Rosiyi proty Ukrayiny: istoryko-politychne doslidzhennya*. Kyiv: Nika-Tsentr. [In Ukrainian].

3. Horbulin, V.P. (ed.) (2017). *Svitova hibrydna viyna: ukrayins'kyi front* / Natsional'nyy instytut stratehichnykh doslidzhen'. Kyiv: NISD. [In Ukrainian].
4. Mahda, Ye. (2017). *Hibrydna ahresiya Rosiyi. Uroky dlya Yevropy*. Kyiv: Kalamar. [In Ukrainian].
5. Baluk, W. (2020). Ukraina w polityce Kanady w kontekście rosyjskiej agresji. *Istoryko-politychni problemy suchasnoho svitu*, 42, s. 11–26. [Online]. Available from: <https://doi.org/10.31861/mhpi2020.42.11-26> [In Polish].
6. Valyarenko, Ye. (2024.12.11.). Ukrayina – Kanada: Stratehichne partnerstvo voyennoho chasu. *Ukrayins'ka pryзма*. [Online]. Available from: <https://prismua.org/ukraine-canada/> [In Ukrainian].
7. Sukhobokova, O. (2025). Viys'kova dopomoha uryadu Kanady Ukrayini v umovakh povnomasshtabnoyi rosiys'ko-ukrayins'koyi viyny. *Problemy vsesvith'oyi istoriyi*, 2(30), s. 104–118. [Online]. Available from: <https://doi.org/10.46869/2707-6776-2025-30-6> [In Ukrainian].
8. Shampan', F.-F. (2020, 24 bereznya). Ministr zakordonnykh sprav Kanady: Kanada hotova dopomohty u stvorenni maydanchyka dlya perehovoriv po Krymu. *Kryms'kotatars'kyi Resursnyy Tsentр*. [Online]. Available from: <https://ctrcenter.org/uk/3980-kanada-gotova-dopomogti-u-stvorenni-majdanchyka-dlya-perehovoriv-po-krimu-shampan> [In Ukrainian].
9. Statement by Minister of Foreign Affairs on illegal annexation of Crimea by Russia. (2021, February 26). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2021/02/statement-by-minister-of-foreign-affairs-on-illegal-annexation-of-crimea-by-russia.html> [In English].
10. 44 derzhavy ta orhanizatsiyi: Kuleba nazvav povnyy sklad samitu “Kryms'koyi platformy”. (2021, 19 serpnya). *Ukrayins'ka pravda*. [Online]. Available from: <https://www.prawda.com.ua/news/2021/08/19/7304328> [In Ukrainian].
11. Remarks Summit Heads State and Government International Crimea Platform. (2022, August 8). *The official website of the Prime Minister of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.pm.gc.ca/en/videos/2022/08/23/remarks-summit-heads-state-and-government-international-crimea-platform> [In English].
12. Statement by the Prime Minister on sham elections held by Russia in temporarily occupied regions of Ukraine. (2023, September 9). *The official website of the Prime Minister of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.pm.gc.ca/en/news/statements/2023/09/09/statement-prime-minister-sham-elections-held-russia-temporarily-occupied> [In English].
13. Statement by the Prime Minister to mark 10 years since Russia’s illegal occupation and attempted annexation of Crimea. (2024, March 16). *The official website of the Prime Minister of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.pm.gc.ca/en/news/statements/2024/03/16/statement-prime-minister-mark-10-years-russias-illegal-occupation-and> [In English].
14. Sanctions – Russian invasion of Ukraine. (2025, August 26). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: https://www.international.gc.ca/world-monde/issues_development-enjeux_developpement/response_conflict-reponse_conflits/crisis-crises/ukraine-sanctions.aspx?lang=eng [In English].
15. Canadian donations and military support to Ukraine. (2025, October 3). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.canada.ca/en/department-national-defence/campaigns/canadian-military-support-to-ukraine.html> [In English].
16. Canadian Armed Forces support to Canada’s effort in Ukraine. (2015, February 26). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.canada.ca/en/news/archive/2015/03/canadian-armed-forces-support-canada-effort-ukraine.html> [In English].
17. Supporting Ukraine for as long as it takes. (2023, February 24). *The official website of the Prime Minister of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2023/02/24/supporting-ukraine-long-it-takes> [In English].

18. Prime Minister visits Kyiv and announces additional support for Ukraine. (2024, February 24). *The official website of the Prime Minister of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2024/02/24/prime-minister-visits-kyiv-and-announces-additional-support-ukraine> [In English].
19. Standing united in support of Ukraine. (2025, March 2). *The official website of the Prime Minister of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2025/03/02/standing-united-in-support-of-ukraine> [In English].
20. Khto iz soyuznykiv nadav naybil'shu dopomohu Ukraini. (2025, 18 lyutoho). *Slovo i dilo*. [Online]. Available from: https://www.slovoidilo.ua/2025/02/18/infografika/ekonomika/xto-soyuznykiv-nadav-najbilshu-dopomohu-ukrayini#goog_rewarded [In Ukrainian].
21. Sengupta, S. (2014, March 27). Vote by U.N. General Assembly Isolates Russia. *The New York Times*. [Online]. Available from: <https://www.nytimes.com/2014/03/28/world/europe/General-Assembly-Vote-on-Crimea.html> [In English].
22. Pechonchuk, T. (2020, 20 lystopada). Nova kryms'ka rezolyutsiya OON: trendy-2020 i bytva za pidtrymku. *Yevropeys'ka pravda*. [Online]. Available from: <https://www.euointegration.com.ua/articles/2020/11/20/7116763/> [In Ukrainian].
23. Henasambleya OON ukhvalyla onovlenu rezolyutsiyu pro porushennya prav lyudyny v Krymu. *Ukrinform*. [Online]. Available from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/3635162-genasambleya-oon-uhvalila-onovlenu-rezoluciu-pro-porusenna-prav-ludini-v-krimu.html> [In Ukrainian].
24. Eleventh Emergency Special Session. (2022, 28 February). *United Nations*. [Online]. Available from: <https://www.un.org/en/ga/sessions/emergency11th.shtml> [In English].
25. U N'yu-Yorku Ukrayina ta Kanada orhanizovali samit Mizhnarodnoyi koalitsiyi za povernennya ukrajins'kykh ditey na rivni lideriv. (2025, 23 veresnya). *Ofitsiyne internet-predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy*. [Online]. Available from: <https://www.president.gov.ua/news/u-nyu-jorku-ukrayina-ta-kanada-organizovali-samit-mizhnarodn-100289> [In Ukrainian].
26. Mykhaylov, D. (2023, 20 hrudnya). 10 krayin zapustyly Tallinns'kyy mekhanizm dlya kiberdopomohy Ukraini – MZS Estoniyi. *Suspil'ne Novyny*. [Online]. Available from: <https://suspilne.media/643890-10-krain-zapustili-tallinnskij-mekhanizm-dla-kiberdopomogi-ukraini-mzs-estonii/> [In Ukrainian].
27. Kuz'menko, Yu. (2025, 9 sichnya). Kanada na “Ramshtayni” vydilyla Ukraini \$305,7 mln. *Suspil'ne Novyny*. [Online]. Available from: <https://suspilne.media/921613-kanada-na-ramstajni-vidilila-ukraini-3057-mln/> [In Ukrainian].
28. Uhoda pro spivrobitnytstvo u sferi bezpeky mizh Ukrainoyu ta Kanadoyu. (2024, 24 lyutoho). *Ofitsiyne internet-predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy*. [Online]. Available from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrainoyu-ta-89233> [In Ukrainian].
29. Ukrayina ta Kanada pidpysaly Uhodu pro vzayemnu okhoronu informatsiyi z obmezhenym dostupom. (2024, 3 hrudnya). *Uryadovyy portal*. [Online]. Available from: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-ta-kanada-pidpysaly-uhodu-pro-vzaiemnu-okhoronu-informatsii-z-obmezhenym-dostupom> [In Ukrainian].
30. Volodymyr Zelens'kyy i Mark Karni pidpysaly Plan diy z realizatsiyi Uhody pro spivrobitnytstvo u sferi bezpeky mizh Ukrainoyu ta Kanadoyu. (2025, 24 serpnia). *Ofitsiyne internet-predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy*. [Online]. Available from: <https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskij-i-mark-karni-pidpisali-plan-dij-z-realiz-99729> [In Ukrainian].
31. Kanada pidtrymala vstup Ukrainy v NATO, “shchoyno dozvoliat' umovy”. (2023, 10 chervnya). *Ukrayins'ka pravda*. [Online]. Available from: <https://www.pravda.com.ua/news/2023/06/10/7406272/> [In Ukrainian].
32. Potentsial pryednannya Ukrainy do Uhody pro Trans-tykhookoeks'ke partnerstvo (CPTPP). (2024, 19 lypnya). *Ukrlehprom*. [Online]. Available from:

- <https://ukrlegprom.org/ua/news/potenczial-pryyednannya-ukrayiny-do-ugody-pro-trans-tyhookeanske-partnerstvo-cptpp/> [In Ukrainian].
33. Joint communiqué between Canada and Ukraine. (2025, August 24). *The official website of the Prime Minister of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.pm.gc.ca/en/news/statements/2025/08/24/joint-communicue-between-canada-ukraine> [In English].
 34. Joint Statement by the Foreign Ministers of the Nordic countries and Canada on their support to Ukraine. (2025, August 19). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2025/08/joint-statement-by-the-foreign-ministers-of-the-nordic-countries-and-canada-on-their-support-to-ukraine.html> [In English].
 35. Trudeau, J. (2025, February 21). Zelenskiy stress Ukraine must be included in talks to end war. *Reuters*. [Online]. Available from: <https://www.reuters.com/world/trudeau-zelenskiy-stress-ukraine-must-be-included-talks-end-war-2025-02-20/> [In English].
 36. A just and lasting peace for Ukraine. (2025, February 24). *The official website of the Prime Minister of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2025/02/24/just-and-lasting-peace-ukraine> [In English].
 37. Joint G7 Foreign Ministers' Statement – Meeting of G7 Foreign Ministers on the margins of the Munich Security Conference. (2025, February 15). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: https://www.international.gc.ca/world-monde/international_relations-relations_internationales/g7/documents/2025-02-15-munich-security-conference.aspx?lang=eng [In English].
 38. Katsimon, O. (2025, 18 chervnya). Kanada vidmovylasya vid spil'noyi zayavy shchodo Ukrayiny cherez zaperechennya SSHA. *Suspil'ne Novyny*. [Online]. Available from: <https://suspilne.media/1045251-kanada-vidmovilasya-vid-spilnoi-zaavi-sodo-ukraini-cerez-zaperecenna-ssa-reuters/> [In Ukrainian].
 39. U parlamenti Kanady ukhvalyly spetsial'nu rezolyutsiyu do 1000 dnev povnomashtabnoyi viyny. (2024, 20 lystopada). *Yevropeys'ka pravda*. [Online]. Available from: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2024/11/20/7198767/> [In Ukrainian].
 40. Speech – Canada and the Ukraine war. (2022, November 19). *The official website of the People's Party of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.peoplespartyofcanada.ca/news/speech-canada-and-the-ukraine-war> [In English].
 41. Boynton, S. (2022, March 11). Canadians support actions against Russia over Ukraine, but have economic concerns: poll. *Global News*. [Online]. Available from: <https://globalnews.ca/news/8674701/ukraine-russia-canada-ipsos-poll/> [In English].
 42. The War in Ukraine: One Year In. (2023, February 24). *Leger*. [Online]. Available from: <https://leger360.com/the-war-in-ukraine-one-year-in/> [In English].
 43. Ukraine Invasion: Canadian attention, and Conservative support, plummets two years into conflict. (2024, February 6). *The Angus Reid Institute*. [Online]. Available from: <https://angusreid.org/canada-ukraine-russia-poilievre-trudeau-two-years-military-assistance-support/> [In English].
 44. Canadians Divided on Whether Ukraine Should Keep Fighting (39%) or Settle with Russia (30%) and Give Up Some Land. (2024, February 6). *Ipsos*. [Online]. Available from: https://www.ipsos.com/sites/default/files/ct/news/documents/2024-02/MEDIA%20RELEASE_Ukraine-Russia_V1%20%281%29.pdf [In English].
 45. Ukraine-Russia Conflict: 2 Years Later. (2024, February 22). *Leger*. [Online]. Available from: <https://leger360.com/ukraine-russia-conflict-2-years-later/> [In English].
 46. Three-in-five support Canada sending peacekeepers if Ukraine-Russia ceasefire reached; half as many oppose. (2025, March 17). *The Angus Reid Institute*. [Online]. Available from:

<https://angusreid.org/ukraine-canada-us-support-russia-putin-trump-carney-trudeau-canadian-peacekeepers/> [In English].

47. “Strong, Secure, Engaged” – A new defence policy for Canada. (2017, June 7). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: https://www.canada.ca/en/department-national-defence/news/2017/06/strong_secure_engagedanewdefencepolicyforcanada.html [In English].
48. Our North, Strong and Free: A Renewed Vision for Canada’s Defence. (2024, April 8). *The official website of the Prime Minister of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2024/04/08/our-north-strong-and-free-renewed-vision-canadas-defenc> [In English].
49. Canada to hit NATO defence spending target in 2025, five years early, marking shift from US reliance. (2025, June 10). *The Economic Times*. [Online]. Available from: <https://economictimes.indiatimes.com/news/defence/canada-to-hit-nato-defence-spending-target-in-2025-five-years-early-marking-shift-from-us-reliance/articleshow/121753276.cms> [In English].
50. Prime Minister Carney announces the government’s plan to rebuild, rearm, and reinvest in the Canadian Armed Forces. (2025, June 9). *The official website of the Prime Minister of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.pm.gc.ca/en/news/speeches/2025/06/09/prime-minister-carney-announces-governments-plan-rebuild-rearm-and> [In English].
51. International Security. (2025, January 24). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.canada.ca/en/department-national-defence/corporate/reports-publications/proactive-disclosure/cds-mandate-priorities-26-sept-2024/international-security.html> [In English].
52. International Coalition for the Return of Ukrainian Children. (2025, September 25). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: https://www.international.gc.ca/world-monde/issues_development-enjeux_developpement/response_conflict-reponse_conflits/crisis-crisis/ukraine-children-enfants.aspx?lang=eng [In English].
53. Canada and Ukraine call on Russia to return Ukrainian children. (2025, August 5). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2025/08/canada-and-ukraine-call-on-russia-to-return-ukrainian-children.html> [In English].
54. Minister Hussen visits Ukraine to reaffirm Canada’s solidarity with people of Ukraine. (2025, August 23). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2024/08/minister-hussen-visits-ukraine-to-reaffirm-canadas-solidarity-with-people-of-ukraine.html> [In English].
55. Joint communiqué on the Human Dimension of Ukraine’s Peace Formula. (2024, November 1). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2024/11/joint-statement-on-the-human-dimension.html> [In English].
56. Ukrainian Canadian History and Settlement. *The Canadian Encyclopedia*. [Online]. Available from: <https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/timeline/ukrainian-canadian-history> [In English].
57. Canada Expands Settlement Support for Ukrainians Coming to Canada. (2022, March 30). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/news/2022/03/canada-expands-settlement-support-for-ukrainians-coming-to-canada.html> [In English].
58. Temporary public policy to grant permanent residence to certain Ukrainian nationals with family in Canada. (2023, October 23). *The official website of the Government of Canada*. [Online]. Available from: <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees->

- citizenship/corporate/mandate/policies-operational-instructions-agreements/public-policies/ukr-nationals-pr.html [In English].
59. UCC commends Government of Canada for extending some temporary measures for Ukrainian Displaced Persons. (2025, February 28). *Ukrainian Canadian Congress*. [Online]. Available from: <https://www.ucc.ca/2025/02/28/ucc-commends-government-of-canada-for-extending-some-temporary-measures-for-ukrainian-displaced-persons/> [In English].
60. Canadian Opinion on Ukrainian Migration. (2025, August 7). *ACS-Metropolis Institute*. [Online]. Available from: <https://acs-metropolis.ca/studies/canadian-opinion-on-ukrainian-migration/> [In English].
61. The MOVA Initiative: Languages Canada Members Extend Support to Those Impacted by War in Ukraine. *Languages Canada*. [Online]. Available from: <https://www.languagescanada.ca/tr/blog/blog/mova-initiative-languages-canada-members-extend-support-to-those-impacted-by-war-in-ukraine> [In English].
62. The Ukrainian Evacuees Support Program. *The official website of the Government of Alberta*. [Online]. Available from: <https://www.alberta.ca/the-ukrainian-evacuees-support-program> [In English].
63. Innovative Practices in Settling Newcomer Ukrainian Families throughout Canada. *Operation Ukrainian Save Haven*. [Online]. Available from: <https://ukrainsafehaven.ca/innovative-practices/> [In English].
64. Connecting Ukrainians to Employment Cue Program. *Edmonton Newcomer Centre*. [Online]. Available from: <https://newcomercentre.com/program/connecting-ukrainians-to-employment-cue-program/> [In English].
65. Ukrainian Employment Project (UEP). *Calgary Catholic Immigration Society*. [Online]. Available from: <https://ccisab.ca/ukrainian-employment-project-uep/> [In English].
66. Connecting Newcomers to Good Jobs – Ukrainian Stream. *ACCES Employment*. [Online]. Available from: <https://accesemployment.ca/programs/programs-for-refugees/connecting-newcomers-to-good-jobs-ukrainian-stream> [In English].
67. Rokyts'ka, V. (2025, 29 serpnya). V Kanadi zakryvayut'sya prohramy pidtrymky dlya ukrayins'kykh bizhentsiv. *Kyiv Post*. [Online]. Available from: <https://www.kyivpost.com/uk/post/58614> [In Ukrainian].
68. Some 72,000 donors CAD 52 mln for humanitarian assistance to Ukraine through CUF. (2023, February 22). *Canada-Ukraine Foundation*. [Online]. Available from: <https://www.cufoundation.ca/some-72000-donors-cad-52-mln-for-humanitarian-assistance-to-ukraine-through-cuf/> [In English].
69. Canada-Ukraine Foundation to commit \$220,000 to Save Ukraine. (2024, December 3). *Cision*. [Online]. Available from: https://www.newswire.ca/news-releases/canada-ukraine-foundation-to-commit-220-000-to-save-ukraine-871721147.html?utm_source=c [In English].
70. Ukrainian World Congress helps Maple Hope Foundation raise \$100,000 to transport helicopter for frontline in Ukraine. (2025, January 10). *Ukrainian World Congress*. [Online]. Available from: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ukrainian-world-congress-helps-maple-hope-foundation-raise-100000-to-buy-helicopter-for-frontline-in-ukraine/> [In English].
71. Assisting and Supporting Ukrainians Displaced by War. *Ukrainian Diaspora Support Canada*. [Online]. Available from: <https://www.uadsc.org/> [In English].
72. Cultural Projects. *Ukrainian Cultural Society*. [Online]. Available from: <https://uacs.com/cultural-projects> [In English].
73. Metsenat z Kanady pozhertvuvav mil'yon dolariv na heneratory dlya Ukrayiny. (2023, 10 lyutoho). *Telekanal Dim*. [Online]. Available from: <https://kanal.dim.tv/mecenat-z-kanady-pozhertvuvav-miljon-dolariv-na-generatory-dlya-ukrayiny/> [In Ukrainian].

74. Ketrin Vynnyk – pidtrymuje Ukrainu. (2023, 25 travnya). *Ofitsiynny vebportal Parlamentu Ukrainy*. [Online]. Available from: <https://www.rada.gov.ua/documents/seleb/237916.html> [In Ukrainian].
75. Huseynova, O. (2024, 2 veresnya). “Myrni lyudy” – ironichna i bolisna referentsiya: Oksana Karpovych pro fil'm iz perekhoplenykh rozmov rosiys'kykh soldativ. *Suspil'ne Kul'tura*. [Online]. Available from: <https://suspilne.media/culture/827011-mirni-ludi-ironichna-i-bolisna-referencia-oksana-karpovic-pro-film-iz-perekhoplenih-rozmov-rosijskih-soldativ/> [In Ukrainian].
76. Wilson, K.-L. (2024, July 29). When Putin invaded my country, I couldn't take up arms – I raised my conductor's baton instead. *The Guardian*. [Online]. Available from: <https://www.theguardian.com/commentisfree/article/2024/jul/29/culture-ukrainian-freedom-orchestra-russia-putin-keri-lynn-wilson> [In English].
77. Stand with Ukraine, 2025 – Call to Action. (2025, February 23). *Ukrainian Canadian Congress*. [Online]. Available from: <https://www.ucc.ca/stand-with-ukraine/stand-with-ukraine-2025-call-to-action/> [In English].
78. Forrest, M., Armstrong, L. (2025, February 23). Multiple Canadian cities hold rallies to mark third anniversary of Ukraine invasion. *City News*. [Online]. Available from: <https://toronto.citynews.ca/2025/02/23/multiple-canadian-cities-hold-rallies-to-mark-third-anniversary-of-ukraine-invasion/> [In English].

Lakishyk D. Canada's position on the Russian-Ukrainian War.

The article examines Canada's position on the Russian-Ukrainian war since 2014. Since the beginning of the Russian-Ukrainian war, namely the annexation of Crimea in 2014 and the hostilities in Donbas, Canada has taken a clear and consistent position: it has not recognized and will never recognize the illegal annexation of Crimea by the Russian Federation. This position of high-ranking Canadian officials provides an unequivocal affirmative answer to the unquestionable support of this state for Ukraine since the illegal annexation and occupation of its territories.

Actually, Canada's assistance to Ukraine is carried out simultaneously in military, economic, diplomatic, and humanitarian directions. Thus, after the annexation of Crimea by Russia in 2014, Canada imposed sanctions against many individuals and organizations involved in the violation of the territorial integrity of Ukraine; Operation UNIFIER was launched in 2015 at the request of the Ukrainian side – a mission to train and improve the capabilities of the Armed Forces of Ukraine and other security forces (part of a multinational joint mission together with other states); the provision of non-lethal equipment to Ukraine by the Canadian Armed Forces: helmets, body armor, goggles, tents, sleeping bags, medical kits, etc.; the provision of financial assistance and grants by Canada in various government areas: support for reforms, assistance in the energy sector, support for the population affected by the fighting in eastern Ukraine. One of the most important points of support from Canada to Ukraine is military and defense assistance, because since 2022 the state has allocated more than 4 billion Canadian dollars for the supply, in particular, of Leopard 2 tanks, M777 howitzers, armored vehicles, air defense systems (for example, NASAMS), anti-tank weapons, ammunition, drone equipment, winter clothing, etc. At the same time, training of Ukrainian military personnel is underway (Operation UNIFIER) – more than 40 thousand people have been trained (from 2015 to 2024). Canada's humanitarian assistance to Ukraine is extremely significant, in particular the allocation of hundreds of millions of Canadian dollars to provide medical services, shelters, water, sanitation, and protection of the civilian population of Ukraine, as well as its migration policy towards Ukrainian refugees during the Russian-Ukrainian war – Canada opened its borders, created effective social support systems, made language courses available, provided assistance with further employment, provided financial support to refugees, etc. Therefore, Canada's position on the Russian-Ukrainian war has been clear and unchanged since 2014 – it is comprehensive support for Ukraine (political, economic, military, humanitarian) and condemnation of the Russian Federation's aggression with all possible consequences.

Keywords: *Canada, Ukraine, Russian-Ukrainian war, Canadian aid to Ukraine, diaspora.*